

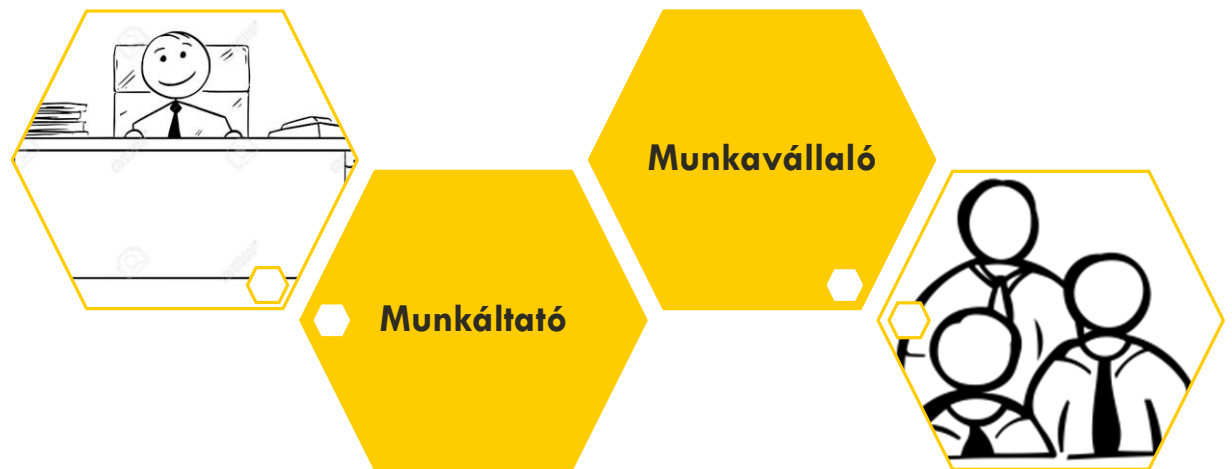
MUNKAJOG - BEVEZETÉS A MUNKAJOG ALAPJAIBA

Dr. Lukács Adrienn

3. A MUNKAVISZONY ALANYAI. A MUNKASZERZŐDÉS

A MUNKAVISZONY ALANYAI

Munkaviszony = a munkavállaló és a munkáltató között a munkaszerződéssel létrejövő jogviszony, melynél fogva a mvó a mtó részére önállóan munkavégzésre, a mtó pedig foglalkoztatásra és ellenszolgáltatás képpen munkabérfizetésre köteles.

MUNKAVÁLLALÓ

Az a *természetes személy*, aki munkaszerződés alapján munkát végez.

- Természetes személy vs. jogi személy
- Munkaszerződés alapján (elhatárolás vállalkozástól és megbízástól)
- Önállótlan, függő munkavégzés

ÁLTALÁNOS MUNKAVÁLLALÓI KÉPESSÉG

Az lehet munkavállaló, aki

- **16. életévét betöltötte**
- **15. életévét betöltött** tanuló az iskolai szünet alatt
- **16 év alatt:** A gyámhatósághoz a foglalkoztatást megelőző legalább 15 nappal történő előzetes bejelentés alapján a jogszabályban meghatározott kulturális, művészeti, sport-, hirdetési tevékenység keretében a tizenhatodik életévét be nem töltött személy is foglalkoztatható

Fiatal munkavállaló: 18 éven aluli munkavállalók

- Mt. védi őket!

KÜLÖNÖS MUNKAVÁLLALÓI KÉPESSÉG – ALKALMAZÁSI ÉS FOGLALKOZÁSI TILALMAK

Bizonyos munkaviszonyok alanya nem lehet bárki

Egészségvédelem:

- Előzetes alkalmassági vizsgálat
- Nők, fiatal munkavállalók, egészségkárosodottak

Közérdekű tilalmak:

- Külföldiek munkavállalása
- Képesítési követelmények
- Büntetlen előélet vagy foglalkozástól eltiltás

MUNKÁLTATÓ

- Munkáltató az a jogképes személy, aki munkaszerződés alapján munkavállalót foglalkoztat.
 - Jogképesség
 - Természetes személy (elméletben: csecsemő is)
 - Jogi személy
 - Állam – közvetlenül nem! Közalkalmazotti, közszolgálati, kormányzati szolgálati jogviszony
 - (Jogi személyiség nélküli egyéb szervezetek)
 - Munkáltatói jogkör gyakorlója

MUNKAVISZONY LÉTESÍTÉSE

Mi hozza létre a munkaviszonyt?

Munkaszerződés!

- Munkaviszonyt létrehozza
- Meghatározza a tartalmát

A szerződés típusa: **szerződési szabadság** (pl.: szerződéskötés, partnerválasztás, típuszabadság, tartalomszabadság) (nem korlátlan – minősítő jegyek)

A szerződés alakisége: milyen formában lehet megkötni?

- írásban! (kötelező tartalmi elemek + felek aláírása)

Tartalmi elemek:

Szükséges

Eshetőleges

Természetes

Mellőzhetetlen

A MUNKASZERZŐDÉS TARTALMA

Kötelező bennük megállapodni, nélkülük nem jön létre a munkaszerződés

Szükséges/kötelező tartalmi elemek:

- Munkavállaló alapbére
- Munkavállaló munkaköre

+ felek nevei/megnevezése, munkaviszony szempontjából lényeges adataik

SZÜKSÉGES/KÖTELEZŐ TARTALMI ELEMEK

Munkakör

- Azoknak a feladatoknak az összessége, amely teljesítésére a munkavégző a munkaszerződés alapján köteles, illetve amelyet a munkavégző megkövetelhet.
- (munkaköri leírás: tájékoztatás a munkaköri feladatokról)

Alapbér

- Szűkebb, mint a munkabér
- Mindig bruttó összegben kell meghatározni
- Szerződési szabadság
 - A minimálbér összege 2021. február 1-jétől 167400 forint, a garantált bérminimum összege 219000 forint.

TERMÉSZETES TARTALMI ELEMEK

Jogszabályban rögzített általános szabályok, amelyek a szerződés természetes velejárói, külön nem feltétlenül kell bennük megállapodni

Magától értetődő, akkor is ha a felek nem írták be a munkaszerződésbe

Például:

- munkaviszony kezdete
- határozott vagy határozatlan idő
- teljes vagy részmunkaidő

ESHETŐLEGES/LEHETSÉGES TARTALMI ELEMÉK

Felekre van bízva, hogy megállapodnak-e bennük.

Például:

- próbaidő
- versenytilalmi klauzula
- pihenőidők
- többletjuttatások
- titoktartási kötelezettség részletei
- stb.

- Funkció: felek megbizonyosodjanak abban, hogy a munkaviszony beváltja-e az ahhoz fűzött elvárásokat
- Felek megállapodása alapján
- Legfeljebb 3 hónap
- **Lényege:** alatta a felek bármelyike jogosult a munkaviszonyt indokolás nélkül, bármikor, azonnali hatállyal megszüntetni.

MELLŐZHETETLEN TARTALMI ELEMEK

Azon közens törvényi rendelkezések, melyektől a felek még egyező akarattal sem térhetnek el, hiszen külön megállapodás nélkül is kvázi „beleértendők” a szerződésbe

Pl.: jogorvoslat, munkavédelem, minimálbér, munkajogviszony társadalombiztosítási jogviszonyt keletkeztető kötelezettsége

! Munkaszerződés tartalmának jelentősége !

Ha valami belekerül a munkaszerződésbe, akkor a felek attól már csak közös akarattal térhetnek el!

MTÓ ÍRÁSBELI TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉGE

Mtó bizonyos alapvető munkajogi kérdésekről köteles tájékoztatni a munkavállalót. Egyoldalú cselekmény, nem megállapodás!

A munkáltató legkésőbb a munkaviszony kezdetétől számított tizenöt napon belül írásban tájékoztatja a munkavállalót

- a napi munkaidőről,
- az alaphéren túli munkabérről és egyéb juttatásokról,
- a munkabérről való elszámolás módjáról, a munkabérfizetés gyakoriságáról, a kifizetés napjáról,
- a munkakörbe tartozó feladatokról,
- a szabadság mértékéről, számítási módjáról és kiadásának, valamint
- a munkáltatóra és a munkavállalóra irányadó felmondási idő megállapításának szabályairól, továbbá
- arról, hogy a munkáltató kollektív szerződés hatálya alá tartozik-e, valamint
- a munkáltatói jogkör gyakorlójáról.

A pirossal szedettekre előírt tájékoztatás munkaviszonyra vonatkozó szabály rendelkezésére történő hivatkozással is megadható.

A MUNKAVISZONY MÓDOSÍTÁSA

„58. § A felek a munkaszerződést közös megegyezéssel módosíthatják. A munkaszerződés módosítására a megkötésére vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.”

- Kétoldalú (kivételesen egyoldalú)
- Bármelyik fél kezdeményezheti
- Csak írásban
- Nem kötelező
- Munkaszerződés bármely tartalmi elemére vonatkozhat

Módosítás vs módosulás?

Pl.: **módosul** a munkaszerződés, ha jogszabály megemeli a minimálbér összegét

Kivételes esetben: munkáltató által egyoldalú módosítás (ún. munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás).

MÓDOSÍTÁS KÖTELEZŐ ESETEI

1. bérfejlesztésre irányuló ajánlattételi kötelezettség
 - *bér*
2. várandós és kisgyermekes nők védelme
 - *munkakör*
3. mvó ajánlatán alapuló munkaszerződés módosítás
 - *felhívás ajánlattételre*
4. részmunkaidő – kisgyermekes mvó

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE